

Høringssvar fra Dansk Selskab for Folkesundhed
administration@dsff.dk

Fremsendt via mail til: sum@sum.dk og msb@sum.dk

Sagsnr.: 2006249

2. oktober 2020

Vedr. tre udkast til ændring af tobakslovgivningen:

- A. Bekendtgørelse om standardisering af tobakspakker og urtebaserede rygeprodukter
- B. Standardisering af e-cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin
- C. Bekendtgørelse om Sikkerhedsstyrelsens kontrol med forbud mod salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin til personer under 18 år

Dansk Selskab for Folkesundhed takker mange gange for at få mulighed for at kommentere på den nationale handleplan mod børn og unges rygning. Dette høringssvar er udarbejdet under vejledning af tidligere bestyrelsesmedlem og nuværende medlem af Dansk Selskab for Folkesundhed, professor i tobaksforebyggelse Charlotta Pisinger.

Unge rygning er, efter mange årtiers fald, igen begyndt at stige, hvilket er meget alarmerende. Dansk Selskab for Folkesundhed vil derfor starte med at takke Sundhedsministeren og alle de partier, der har været med til at vedtage en national handleplan mod børn og unges rygning. Det er en modig, visionær og historisk indsats, der vil få stor betydning for de danske unges fremtidige helbred og for folkesundheden.

Dansk Selskab for Folkesundhed har følgende kommentarer til:

A. Bekendtgørelse om standardisering af tobakspakker og urtebaserede rygeprodukter

§1 og §4: design af pakker

Kommentar: tilføj i §4 at foret ikke på nogen måde må være kendetegnende for produktet, fx ved at være rillet eller i et andet materiale.

Det er også vigtigt at tilføje at pakkerne ikke må skille sig ud på anden vis, ved at pakkernes form ændres lidt, så de f.eks. får runde hjørner, eller at pakken har en bestemt duft eller giver bestemt lyd/klik når den åbnes.

Det bør også tilføjes at der ikke må placeres klistermærker eller lignende på pakkerne.

§11: mærkning af enkeltpakninger

Kommentar: tilføj kategorien "opvarmet tobak"

Dansk Selskab for Folkesundhed har yderligere et par vigtige kommentarer.

Kommentarer:

1) Standardiserede tobaksvarer.

Såfremt loven skal have den ønskede effekt, bør standardiseringen ikke blot omfatte pakkerne men også cigaretterne/tobaksvarerne. I andre lande hvor loven er indført, er selve tobaksprodukterne også omfattet af standardisering. Loven vil ikke have nogen effekt hvis branding blot flyttes over på selve produktet (se figur 1). Tobaksvarerne bør ikke have særlige farver eller andre karakteristiske kendetegn som tykkelse, mærker, bånd, dufte, kapsler i filter, klikfunktion eller lignende. Dette finder i stor udstrækning sted i udlandet, og vil være et oplagt sted for tobaksindustrien at omgå lovgivningen.

Ifølge WHO's Framework Convention on Tobacco Control (FCTC) anbefalinger, bør et land der indfører standardisering indføre standardisering på alle tobaksvarer. Derfor bør opvarmet tobak og cigarillos også være omfattet. Cigarer bør kun sælges i enkeltpakninger i specialforretninger. Dansk Selskab for Folkesundhed har i sit tidligere hørings svar gjort opmærksom på, at man i udlandet har set hvordan tobaksindustrien har udnyttet, at cigarer og cigarillos er undtaget fra lovgivningen. I dag er der i USA flere børn og unge der ryger cigarillos/små cigarer end almindelige cigaretter. Disse "små cigarer" ligner fuldstændigt almindelige cigaretter, har bare mørkere papir omkring.

Herved omgås lovgivningen og disse små cigarer/cigarillos kan både markedsføres med færre restriktioner og indeholde slikagtige smagsstoffer som jordbær og tyggegummi og sælges i farvestrålende pakninger med få stykker (billigt), hvilket appellerer stærkt til børn og unge.

Såfremt man ønsker at lave undtagelser for cigarer/cigarillos bør det i lovtæksten meget tydeligt defineres at disse produkter og deres pakninger ikke må ændres fra nuværende form og størrelse, at der ikke må tilsættes smagsstoffer eller andre kendetegn der kan appellere til børn og unge samt at de kun må sælges i specialforretninger.

2) Opvarmet tobak. Opvarmet tobak er et tobaksprodukt og bør være en selvstændig kategori indenfor standardiserede tobaksvarer. I §10 nævnes opvarmet tobak ikke. Vi formoder, at opvarmet tobak falder under kategorien "Ny kategori af tobaksvarer", men det er ikke tydeligt at opvarmet tobak også er omfattet af loven om standardisering. Det er vigtigt at standardiseringen omfatter både tobakspakkerne med tobakspinde og den elektroniske opvarmningsdel. Opvarmet tobak har hidtil kunnet omgå lovgivningen, hvilket f.eks. har været tydeligt når butikker ikke har skjult opvarmet tobak, selvom alle cigaretter blev skjult og da mentolforbuddet blev indført. Philip Morris reklamerede intensivt med, at rygerne kunne skifte over til deres opvarmede produkt iQOS med mentol. En del mentolcigarettbrugere planlagde ellers at holde op med at ryge, når mentolforbuddet blev indført.

"Ny kategori af tobaksvarer" bør gemmes til nye produkter, der dukker op i fremtiden.

3) Hurtig implementering. Også, ifølge WHO's FCTC anbefalinger, bør et land der indfører standardisering indføre standardiseringen så hurtigt som muligt. Tobaksproducenter vil søge at udskyde lovgivningen ved at hævde at det tager mange år at omstille produktionen. Standardiserede pakker er allerede indført i mange lande, og industrien vil hurtigt kunne omstille produktionen til, at den også gælder det danske marked. Vi har aktuelt oplevet hvordan tobaksindustrien fortsat sender billige cigaretter på markedet, selvom prisen er blevet sat op for et halvt år siden. Det bør i loven gøres tydeligt, at der fra indførelsesdato slet ikke må sælges ikke-standardiserede pakker.

4) Skjult markedsføring i pakken. Det bør tilføjes, at der ikke må lægges noget i pakkerne. Aktuelt har man kunnet finde reklamer for opvarmet tobak Heets i almindelige tobakspakker, f.eks. Skjold cigaretter. Denne form for markedsføring vil underminere ideen med standardiseringen.

5) Overtrædelse. Det er uklart hvor store bøder/straffe der pålægges ved lovbrud. Tobaksfirmaer er uhyre rige og mærker ikke bødepålæg på få tusinde kroner. Straffen bør kunne mærkes. Ved gentagen overtrædelse kunne man f.eks. forbyde salg af mærket fremover. Der bør også afsættes tilstrækkelige ressourcer til at kontrollere og håndhæve loven.

Dansk Selskab for Forebyggelse vil i øvrigt anmode om, at det ét eller andet sted i lovgivningen tilføjes, at salg af produkter der underminerer lovgivningen, f.eks. salg af små 'kort' med smag (Flavour Infusion Cards) eller æsker der dækker pakkernes helbredsadvarsler forbydes.

Dansk Selskab for Folkesundhed har følgende kommentarer til:

- B. Standardisering af e-cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin**
- C. Bekendtgørelse om Sikkerhedsstyrelsens kontrol med forbud mod salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin til personer under 18 år**

Kommentarer: det glæder selskabet meget, at e-cigaretter også bliver omfattet af lovgivningen, både hvad angår standardisering og kontrol med forbud mod salg til mindreårige. Den danske regering viser hermed, at Danmark går forrest i tobaksforebyggelse.

Det er uklart hvor store bøder/straffe der pålægges ved lovbrud. Straffen bør kunne mærkes. Ved gentagen overtrædelse kunne man f.eks. forbyde salg af mærket fremover. Der bør afsættes tilstrækkelige ressourcer til at håndhæve loven.

